

VÁLASZTÁSI FÜZETEK
198.

SEGÉDLET
a jegyzők részére
országos népszavazás lebonyolításához

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

VÁLASZTÁSI FÜZETEK
198.

SEGÉDLET
a jegyzők részére
országos népszavazás lebonyolításához

Budapest
2016.

A „Választási füzetek” című sorozat szerkesztője:

DR. PÁLFFY ILONA

a Nemzeti Választási Iroda elnöke

Összeállította:

Péteri Attila

Lektorálta:

Dr. Pálffy Ilona

ISSN: 1216-5530

TARTALOMJEGYZÉK

1. AZ ORSZÁGOS NÉPSZAVAZÁSRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK	5
2. VÁLASZTÁSI SZERVEK	6
2.1 A választási szervekre vonatkozó joganyag	6
2.2 A választási bizottságok.....	6
2.2.1 Az SZSZB	6
2.2.1.1 Választott tagok	6
2.2.1.2 Megbízott (delegált) tagok	7
2.2.1.3 Az SZSZB működése	8
2.3 Választási irodák	9
2.4 A HVI-re vonatkozó szabályok.....	10
2.5 A HVI feladatai	11
3. A KÖRZETESÍTÉS.....	12
3.1 A szavazókörök kialakítása	12
3.2 A szavazóhelyiség	12
4. A NÉVJEGYZÉK ÖSSZEÁLLÍTÁSA ÉS TOVÁBBVEZETÉSE.....	13
4.1 A központi névjegyzék	13
4.2 A szavazóköri névjegyzék	13
4.2.1 A szavazóköri névjegyzék létrehozása	13
4.2.2 Az értesítő.....	13
4.2.3 A szavazóköri névjegyzék továbbvezetése	14
4.3 A névjegyzékekkel kapcsolatos kérelmek	15
4.3.1 A névjegyzékekkel kapcsolatos kérelem benyújtása.....	15
4.3.2 A kérelem adattartalma.....	17
4.3.3 A névjegyzékekkel kapcsolatos kérelem elbírálása	17
4.4 A névjegyzék nyilvánossága	20
4.4.1 A központi névjegyzék nyilvánossága	20
4.4.2 A szavazóköri névjegyzék nyilvánossága	20
5. A HVI SZAVAZÁSSAL KAPCSOLATOS FELADATAI	21
5.1 A szavazás előkészítése	21
5.1.1 A szavazóhelyiség kialakítása és berendezése.....	21
5.1.2 A névjegyzék lezárása, nyomtatási feladatok	21
5.1.3 A szavazásnapi iratok és kellékek átadása	22
5.1.4 A szavazás lebonyolításához szükséges iratok és kellékek őrzése.	23
5.2 A HVI szavazásnapi feladatai.....	23
5.3 A HVI feladatai a szavazás napját követően.....	24

Rövidítések jegyzéke

Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye
HVB	helyi választási bizottság
HVI	helyi választási iroda
KCR1	a központi címnyilvántartást kezelő informatikai rendszer
KÜVI	külképviseleti választási iroda
NESZA	a választójoggal nem rendelkező polgárok nyilvántartása
Nsztv.	2013. évi CCXXXVIII. törvény a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról
NVB	Nemzeti Választási Bizottság
NVI	Nemzeti Választási Iroda
NVR	Nemzeti Választási Rendszer, a választások informatikai alkalmazása
OEVB	országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság
OEVI	országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda
SZL	a polgárok személyiadat- és lakcímnnyilvántartása
SZSZB	szavazatszámoló bizottság
TVB/FVB	területi/fővárosi választási bizottság
TVI/FVI	területi/fővárosi választási iroda
VÁKIR	Választási Kommunikációs és Információs Rendszer
Ve.	2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról

1. AZ ORSZÁGOS NÉPSZAVAZÁSRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK

Az országos népszavazást szabályozó joganyag

Az országos népszavazás szabályanyagát az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

- Az Alaptörvény, amely szabályozza a népszavazáson való részvétel jogát, a népszavazás érvényességének és eredményességének feltételeit, továbbá rendelkezést tartalmaz a politikai reklámok közzétételére vonatkozóan.
- 2013. évi CCXXXVIII. törvény a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról, amely az országos népszavazási eljárásra a Ve. általános részének, valamint néhány különös részi rendelkezésének szabályait rendeli alkalmazni, továbbá megállapítja az azoktól eltérő eljárási szabályokat,
- 2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról, amely a választási és népszavazási eljárás jogi elemeinek szabályait rögzíti (névjegyzék, választási szervek, szavazás, szavazatösszesítés, eredmény-megállapítás, jogorvoslatok stb.).

Az igazságügy-miniszter rendeletei:

- 17/2013. (VII. 17.) KIM rendelet a központi névjegyzék, valamint egyéb választási nyilvántartások vezetéséről,
- 9/2016. (VI. 28.) IM rendelet az országos népszavazáson a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatok végrehajtásának részletes szabályairól, a választási eljárásban használandó nyomtatványokról, valamint a népszavazási eredmény országosan összesített adatainak köréről,
- 11/2016. (VI. 28.) IM rendelet az országos népszavazások költségeinek normatíváiról, tételeiről, elszámolási és belső ellenőrzési rendjéről,
- az adott országos népszavazás eljárási határidőinek és határnapjainak megállapításáról szóló rendelet [a 2016. október 2. napjára kitűzött országos népszavazáson a 16/2016. (VII. 5.) IM rendelet a 2016. október 2. napjára kitűzött országos népszavazás eljárási határidőinek és határnapjainak megállapításáról].

2. VÁLASZTÁSI SZERVEK

2.1 A VÁLASZTÁSI SZERVEKRE VONATKOZÓ JOGANYAG

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény értelmében a választások és népszavazások lebonyolítói a választási szervek, melyeknek két típusa van: a választási bizottságok és a választási irodák. A Ve. II. fejezete tartalmazza a bizottságokra, míg a III. fejezete a választási irodákra vonatkozó rendelkezéseket. Ezeket az Nsztv. 68. §-a szabja az országos népszavazásra.

2.2 A VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁGOK

A választási bizottságok a választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, amelyeknek elsődleges feladata a népszavazás eredményének megállapítása, a népszavazás tisztaságának, törvényességének biztosítása, a pártatlanság érvényesítése és szükség esetén a népszavazás törvényes rendjének helyreállítása.

Az országos népszavazáson a következő választási bizottságok működnek:

minden szavazóköri (országosan kb. 11 ezerben) SZSZB működik, az egy szavazókörral rendelkező településeken azonban az SZSZB feladatait a HVB látja el;

- a 106 országgyűlési egyéni választókerületben OEVB működik;
- valamint országos illetékességgel működik az NVB.

A választási bizottságok választott és megbízott (delegált) tagokból állnak.

2.2.1 Az SZSZB

Az SZSZB elsődleges feladatai:

- ellenőrzi a szavazóhelyiséget, levezeti a szavazást, biztosítja a szavazás törvényes lebonyolítását,
- dönt a szavazás folyamán felmerült vitás kérdésekben,
- megszámlálja a szavazatokat, és megállapítja a szavazóköri szavazás eredményét, amiről jegyzőkönyvet állít ki.

2.2.1.1 Választott tagok

A települési önkormányzat képviselő-testülete az országgyűlési képviselők általános választását megelőzően választotta meg az SZSZB **három választott** és a szükséges számú póttagját.

A kiesett tag pótlása a szavazást megelőzően

Amennyiben az SZSZB választott tagjának megbízatása megszűnik, a kiesett tag helyébe a HVI vezetője által kijelölt póttag lép.

Póttag hiányában a települési önkormányzat képviselő-testülete új tagot - és egyúttal új póttagokat - választ. A SZSZB tagjait és póttagjait nem adott SZSZB-be választják, hanem települési szinten: ez biztosít megfelelő rugalmasságot a HVI vezetője számára, hogy szükség szerint ossza be a tagokat az egyes szavazóköri körökbe. Ha a HVI vezetőjének indítványa ellenére sem kerül sor az SZSZB új tagjának és póttagjainak megválasztására, akkor a HVI vezetőjének indítványára az OEVB – jegyzőkönyvi döntéssel – bízza meg az új tagot.

A kiesett vagy nem dolgozó tag pótlása a szavazás napján

Ha a **szavazás napján** akár a szavazás megkezdését megelőzően, akár később az SZSZB **munkájában részt vevő** tagok száma (függetlenül attól, hogy egyébként hány tagú az SZSZB) **kevesebb mint öt**, a HVI vezetője a póttagok közül a bizottságot **öt főre kiegészíti**. Ha nincs elég póttag, akkor a HVI vezetője haladéktalanul értesíti a TVI vezetőjét, aki gondoskodik a kiegészítésről más település SZSZB póttagjának megbízásával.

Az SZSZB új tagjának és póttagjainak megválasztására az általános szabályokat kell alkalmazni.

Az SZSZB választott tagja csak a településen lakcímmel rendelkező, a központi névjegyzékben szereplő választópolgár lehet, aki az országgyűlési képviselők választásán jelöltként indulhat.

Az SZSZB választott tagja nem lehet:

- a köztársasági elnök
- a háznagy
- országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati vagy nemzetiségi önkormányzati képviselő, nemzetiségi szószóló
- polgármester, alpolgármester
- jegyző
- másik választási bizottság tagja, választási iroda tagja
- a Magyar Honvédséggel szolgálati jogviszonyban álló személy
- bármely, párhuzamosan futó választáson jelöltként nyilvántartásban szereplő személy
- párt tagja
- olyan jelölő szervezet tagja, amely abban a választókerületben, amelyhez a szavazókör tartozik, bármely, párhuzamosan futó választáson jelöltet állít
- a választókerületben bármely, párhuzamosan futó választáson induló jelölt hozzátartozója
- a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény szerinti központi államigazgatási szervvel vagy a választási bizottság illetékességi területén hatáskörrel rendelkező egyéb közigazgatási szervvel kormányzati szolgálati viszonyban, szolgálati vagy más, munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy a közalkalmazottak kivételével, állami vezető.

Az SZSZB választott tagjainak megbízatása a következő általános országgyűlési választásra létrehozott SZSZB alakuló üléséig tart.

Az SZSZB választott tagjának megbízatása megszűnik:

- ha a megbízatás törvényes feltételei megszűntek
- ha a választási bizottság megállapította tagjának összeférhetetlenségét
- lemondással
- a választási bizottság tagjának halálával.

A választott tag megbízatásának megszűnését az SZSZB határozattal állapítja meg. A választott tag megbízása törvényes feltételeinek, összeférhetetlenségének kimondását bárki indítványozhatja. Az indítványról az SZSZB 3 napon belül dönt, a döntésben az érintett tag nem vehet részt, és a határozatképesség szempontjából sem kell figyelembe venni.

2.2.1.2 Megbízott (delegált) tagok

A népszavazási kezdeményezés szervezői két tagot, továbbá a népszavazási kezdeményezés szervezésében részt nem vevő, de országgyűlési frakcióval rendelkező pártok legfeljebb két-két tagot bízhatnak meg (lehetséges egy fő megbízása is) az SZSZB-be.

Az SZSZB megbízott tagjait a szavazást megelőző 16. napon 16.00 óráig lehet a HVI vezetőjénél a megbízó nevének, a megbízott nevének, magyarországi lakcímének és személyi azonosítójának megadásával bejelenteni. Az SZSZB megbízott tagja az lehet, aki a központi névjegyzékben szerepel.

Az SZSZB megbízott tagja nem lehet:

- a köztársasági elnök
- a háznagy
- országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati vagy nemzetiségi önkormányzati képviselő, nemzetiségi szószóló
- polgármester, alpolgármester

- jegyző
- másik választási bizottság tagja, választási iroda tagja
- a Magyar Honvédséggel szolgálati jogviszonyban álló személy
- bármely választáson jelöltként nyilvántartásban szereplő személy.

A megbízásról szóló bejelentéseket a HVI ellenőrzi. Amennyiben a bejelentés nem felel meg a törvényben foglalt feltételeknek, a HVI vezetője határozattal visszautasítja a megbízást, mely ellen kifogást lehet benyújtani az OEVB-hez (Ve. 210. §).

Az SZSZB megbízott tagjának választási bizottsági tagsága megszűnik:

- a népszavazás végleges eredményének jogerőssé válásával
- a megbízás törvényes feltételeinek megszűnésével
- összeférhetlenség esetén
- lemondással
- a megbízás megbízó részéről történő visszavonása esetén
- a tag halálával.

A megbízott tag megbízásának megszűnését – a népszavazás végleges eredményének megállapítását megelőzően megszűnt megbízás esetén – az SZSZB határozattal állapítja meg. A megbízott tag megbízása törvényes feltételeinek, összeférhetlenségének kimondását bárki indítványozhatja. Az indítványról az SZSZB 3 napon belül dönt, a döntésben az érintett tag nem vehet részt, és a határozatképesség szempontjából sem kell figyelembe venni.

A megbízott tag megbízásának megszűnése esetén, helyébe a megbízásra jogosult új tagot bízhat meg. A gyakorlatban így a delegáló szervezet akárt a delegálás határidejének elteltét követően is cserélheti SZSZB-megbízottját.

A megbízott tag jogai és kötelezettségei a választott tagokéval megegyezők, azzal az eltéréssel, hogy tiszteletdíj nem illeti meg.

Amennyiben a népszavazással párhuzamosan a településen időközi választás vagy helyi népszavazás zajlik, az SZSZB megbízott tagja minden olyan választáson vagy népszavazáson az SZSZB teljes jogú tagjaként működik közre, amelyet az eskü- vagy fogadalomtétele és a megbízás megszűnése közötti időszakban tartanak (tehát nemcsak azon a választási eseményen, amelyre őt a bizottságba delegálták).

2.2.1.3 Az SZSZB működése

Az SZSZB újonnan választott tagjai és póttagjai, valamint a megbízott tagok legkésőbb a szavazást megelőző második napon esküt vagy fogadalmat tesznek a polgármester előtt. Bár még nem a bizottság tagja, a póttagnak is esküt kell tennie annak érdekében, hogy szükség esetén haladéktalanul bevonható legyen a bizottság munkájába.

Amennyiben az eskü vagy fogadalom letételére határidőben nem kerül sor, a polgármester helyett a főpolgármester, illetve a megyei közgyűlés elnöke előtt kell az esküt vagy fogadalmat letenni.

Az SZSZB tagja az eskü- vagy fogadalomtételt követően gyakorolhatja jogait.

Az SZSZB-t az elnök képviseli. Ha az SZSZB-nek nincs elnöke vagy az elnök a tevékenységében akadályozott, az elnök hatáskörét a helyettese gyakorolja.

Az SZSZB a működésének tartama alatt hatóságnak, tagjai pedig hivatalos személyeknek számítanak.

Az SZSZB testületként működik. Speciális szabályként az SZSZB határozatképességéhez elég, ha – függetlenül az SZSZB tagjainak számától – legalább három tag jelen van a szavazóhelyiségben: tehát amikor az SZSZB két tagja távol van a mozgóurnával, akkor is döntésképes a testület.

Az SZSZB döntéseihez a jelen lévő tagok több mint felének azonos tartalmú szavazata szükséges. Szavazni csak igennel vagy nemmel lehet, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Az SZSZB működése és tevékenysége, valamint a rendelkezésére álló adatok – a törvényben megállapított kivétellel – nyilvánosak. A népszavazási eljárás nyilvánosságának korlátja, hogy az nem sértheti a szavazás titkosságát és a személyes adatok védelméhez fűződő jogokat.

A nemzetközi megfigyelők és a médiatartalom-szolgáltatók képviselői (sajtó) az SZSZB tevékenységénél – ideértve a szavazatok számlálását is – jelen lehetnek, a bizottság munkáját azonban nem zavarhatják.

Az SZSZB tagjai – beleértve a választott és a megbízott tagokat is – a szavazást követő napon mentesülnek a jogszabályban előírt munkavégzési kötelezettség alól, és erre az időre átlagbér illeti meg őket, amelyet a munkáltató fizet. A munkáltató a választási szerv tagját megillető bér és járulékai megtérítését a szavazást követő öt napon belül igényelheti a HVI-től.

2.2.2 A HVB

Az egy szavazóköri településen a HVB látja el az SZSZB feladatait. A fenti szabályokat ilyen esetben a HVB-re is alkalmazni kell.

2.3 VÁLASZTÁSI IRODÁK

A választási irodák a választások, népszavazások előkészítésével, szervezésével, lebonyolításával, a választópolgárok tájékoztatásával, a népszavazási adatok kezelésével és a népszavazás technikai feltételeinek biztosításával összefüggő feladatokat ellátó választási szervek.

2.3.1 A helyi választási iroda

Minden településen önálló HVI működik, kivéve a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó településeket, ahol a HVI feladatait közös HVI látja el. A HVI vezetője az önkormányzati hivatal jegyzője.

A HVI vezetője:

- a választási iroda tagjai közül kinevezi a helyettesét
- megbízza a választási iroda további tagjait
- kiveszi az esküt/fogadalmat a választási iroda tagjaitól
- kizáró ok felmerülése esetén felmenti a választási iroda tagját.

2.3.2 Az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda

Minden országgyűlési egyéni választókerületi székhelyen egy-egy OEVI működik.

Az OEVI vezetője:

- az OEVI vonatkozásában ellátja a HVI vezetőjének fenti feladatait
- az illetékességi területén működő HVI vezetője részére a választási eljárásról szóló törvényben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban közvetlen utasítást adhat
- közreműködik az illetékességi területén működő helyi választási irodák szakmai tevékenységének irányításában.

2.3.3 A területi választási iroda

Minden megyében és a fővárosban területi választási iroda működik.

A TVI vezetője a megyei önkormányzat jegyzője, illetve a fővárosi önkormányzat főjegyzője.

A TVI vezetője:

- a TVI vonatkozásában ellátja a HVI vezetőjének fenti feladatait
- kinevezi az OEVI és a HVI vezetőjét, amennyiben a települési jegyzői tisztség betöltetlen
- kiveszi az esküt az OEVI és a HVI vezetőjétől
- az OEVI és a HVI vezetője részére a választási eljárásról szóló törvényben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban közvetlen utasítást adhat
- közreműködik a megyében működő választási irodák szakmai tevékenységének irányításában
- az NVI elnökével egyetértésben más választási irodát bíz meg a népszavazási feladatok ellátásával, ha az OEVI vagy a HVI vezetője a hivatali kötelezettségének nem tesz eleget, és ezzel a népszavazás törvényes lebonyolítását veszélyezteti.

2.3.4 A Nemzeti Választási Iroda

Az NVI autonóm államigazgatási szerv, független, csak a törvénynek van alárendelve, feladatkörében nem utasítható, a feladatát más szervektől elkülönülten, befolyásolástól mentesen látja el.

Költségvetése az Országgyűlés költségvetési fejezetén belül önálló címet képez.

Az NVI elnökét a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki.

Az NVI elnöke:

- kinevezi a TVI vezetőjét, amennyiben a megyei önkormányzat jegyzői munkaköre betöltetlen
- kiveszi az esküt a TVI vezetőjétől
- felmenti a választási iroda vezetőjét kizárási ok felmerülése esetén, egyben kinevezi az iroda új vezetőjét
- megbízza a KÜVI vezetőjét és többi tagját
- irányítja választási irodák szakmai tevékenységét, ennek keretében közvetlen utasítást adhat a törvényben meghatározott feladatainak ellátásával kapcsolatban valamennyi választási iroda vezetője részére
- a népszavazási feladatok végrehajtása körében utasítást adhat a népszavazás lebonyolításában részt vevő egyéb szervek vezetői részére is
- a feladatai nem vagy nem megfelelő módon történő végrehajtása esetén a választási iroda vezetőjét megillető díj mértékét csökkentheti, végső esetben annak kifizetésétől eltekinthet
- beszámol az Országgyűlésnek a népszavazással kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról.

2.4 A HVI-RE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Az SZSZB mellett jegyzőkönyvvezető működik, aki a HVI tagja.

A HVI tagjait a HVI vezetője a HVI feladatainak végrehajtásához szükséges számban, határozatlan időre bízza meg, mely megbízás indokolás nélkül visszavonható. A HVI tagjairól nyilvántartást kell vezetni.

A HVI tagjává közszolgálati tisztviselő, állami tisztviselő és közalkalmazott bízható meg.

A HVI-nek nem lehet tagja képviselő, polgármester, alpolgármester, választási bizottság tagja, jelölt, a választókerületben jelöltet állító jelölő szervezet tagja, valamint a választókerületben induló jelölt hozzátartozója.

A HVI (és az OEVI) vezetője a vele szemben felmerülő kizárási okot haladéktalanul köteles bejelenteni az NVI elnökének, aki őt felmenti, és kinevezi az iroda új vezetőjét.

A HVI tagja a vele szemben felmerült kizárási okot a HVI vezetőjével köteles haladéktalanul közölni, aki őt felmenti.

A HVI vezetője a TVI vezetője előtt, a HVI tagja a HVI vezetője előtt az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló törvény szerinti szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz.

Az NVI, a TVI és az OEVI vezetőjén kívül más személy (pl. a polgármester) vagy testület (pl. a képviselő-testület) a népszavazás előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtására a HVI vezetőjének nem adhat utasítást.

A HVI tagja számára a népszavazás előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatok végrehajtására csak a HVI vezetője adhat utasítást.

A HVI (OEVI) tagjait az igazságügy-miniszter által megállapított mértékű díjazás illeti meg.

2.5 A HVI FELADATAI

A HVI

- ellátja a névjegyzékek vezetésével kapcsolatos feladatokat
- ellátja a népszavazás előkészítésével, lebonyolításával kapcsolatos szervezési feladatokat
- gondoskodik a választópolgárok tájékoztatásáról, választási információs szolgálatot működtet
- a népszavazás kitűzése és a népszavazás eredményének jogerőre emelkedése közötti időszakban a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismerése iránti igénynek az általános 15 napos határidővel szemben haladéktalanul, legfeljebb 5 napon belül tesz eleget
- elvégzi az SZSZB tagjainak és póttagjainak oktatását
- gondoskodik a választási iratok kezeléséről, biztonságos őrzéséről, illetőleg megsemmisítéséről
- ellátja az igazgatási és informatikai próbákkal kapcsolatos feladatokat
- az adatvédelem és az informatikai biztonság követelményeinek biztosításával, feladatkörében eljárva működteti a népszavazás előkészítéséhez és lebonyolításához szükséges információs rendszereket
- technikai háttér biztosításával segítséget nyújt a szavazatok összesítéséhez, a népszavazás eredményének megállapításához.

3. A KÖRZETESÍTÉS

3.1 A SZAVAZÓKÖRÖK KIALAKÍTÁSA

A szavazókörök számát, sorszámát és területi beosztását, valamint a szavazóhelyiségek címét a HVI vezetője határozattal állapította meg úgy, hogy egy szavazókörre mintegy hatszáz, legfeljebb ezeröttszáz, a központi névjegyzékben szereplő választópolgár jusson, de minden településen legyen legalább egy szavazókör.

A népszavazás kitűzését követően a szavazás napjáig nem lehet szavazókör határát és sorszámát, továbbá település határát és elnevezését, utcanevet, házszámot és – ha az érintett ingatlan lakcímnnyilvántartás szerinti címe annak helyrajzi száma – helyrajzi számot megváltoztatni.

A Ve. által nem tiltott változásokat azonban a KCR1-ben a címnnyilvántartás frissítése érdekében továbbra is átvezetheti a jegyző. A jogosultság igényléséhez indokolással (milyen címművelet miatt) ellátott jogosultságigénylés benyújtása szükséges az illetékes Kormányhivatal szervezeti egységéhez. A jogosultság megadását követően lehetséges

- Közterület nyilvántartásba vétele → kizárólag abban az esetben, ha szavazókör határát és sorszámát nem érinti
- Közterület megszüntetése → kizárólag abban az esetben, ahol érvényes lakcímmel nem rendelkezik a polgár. **Ennek ellenőrzése minden esetben kötelező!**

Az ellenőrzést a Cím- és körzetnyilvántartás területén szükséges elvégezni a következő eljárási lépések szerint: *Főmenü → Címnnyilvántartás → Listák lekérdezése → Kiválasztott címen lakó személyek → Aktív/Passzív személyek*

- Közterület kül-/belterület változása
- Házszám, épület, lépcsőház, telek nyilvántartásba vétele → kizárólag abban az esetben, ha szavazókör határát és sorszámát nem érinti
- Házszám, épület, lépcsőház, telek adatainak változása, minősítési mód
- Házszám, épület, lépcsőház, telek megszüntetése → kizárólag abban az esetben, ahol érvényes lakcímmel nem rendelkezik a polgár. **Ennek ellenőrzése minden esetben kötelező!**

Az ellenőrzést a Cím- és körzetnyilvántartás területén szükséges elvégezni a következő eljárási lépések szerint: *Főmenü → Címnnyilvántartás → Listák lekérdezése → Kiválasztott címen lakó személyek → Aktív/Passzív személyek*

- Szint-ajtó nyilvántartásba vétele
- Szint-ajtó adatainak változása, minősítési mód
- Szint-ajtó megszüntetése
- Szint-ajtó összevonás

A szavazás napjáig – helyi átvezetéssel – végre nem hajtható címműveletek:

- Házszám, épület, lépcsőház összevonás, telek egyesítés
- Közterület nevének és jellegének változása
- Közterület postai irányítószám (PIR) változása
- Közterület átszámozása

3.2 A SZAVAZÓHELYISÉG

Amennyiben a szavazókör szavazóhelyiségének címét a népszavazás kitűzését követően vis major miatt meg kell változtatni, a változtatáshoz a HVI vezetőjének – a VÁKIR-on keresztül – engedélyt kell kérnie az NVI elnökétől. A szavazókör címét az NVI javítja. Ezt követően a szavazás helyéről értesítő útján már tájékoztatott választópolgárok számára a HVI-nek új értesítőt kell kiküldenie, az NVR rendszer megfelelő funkciójának használatával.

4. A NÉVJEGYZÉK ÖSSZEÁLLÍTÁSA ÉS TOVÁBBVEZETÉSE

4.1 A KÖZPONTI NÉVJEGYZÉK

A központi névjegyzékbe felvett, magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár **bármikor, folyamatosan** kérheti a **HVI-tól**, hogy a központi névjegyzékben kerüljön rögzítésre, hogy

- a) a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény szerinti valamely nemzetiséghez tartozik
- b) fogyatékoságára tekintettel segítséget igényel annak érdekében, hogy önállóan adhassa le szavazatát
- c) a központi névjegyzékben szereplő személyes adatainak kiadását megtiltja
- d) az Európai Unió más tagállamának állampolgára a b) és c) pontban foglaltakon kívül azt is kérheti, hogy az EP-választásokra is kiterjedjen a névjegyzékbe vétele.

A fenti névjegyzéki bejegyzés **törlését** a választópolgár ugyancsak bármikor kérheti a HVI-tól.

(Ha a polgárt a választójogának elvesztése vagy a magyarországi lakcímeinek megszűnése miatt törlik a központi névjegyzékből, és később – a választójogának visszanyerésekor vagy lakcím létesítésekor – ismét felvételre kerül, a központi névjegyzék a korábbi kérelem alapján bejegyzett adatokat nem tartalmazza, ilyen esetben új kérelem benyújtása szükséges.)

A kérelmek formanyomtatványát a 17/2013. (VII. 17.) KIM rendelet 2. és 5. melléklete állapítja meg.

Az országos népszavazás kitűzésétől kezdve a kérelmet a **benyújtása napján el kell bírálni!** Ha a kérelmet munkanapon 16.00 óra után, vagy nem munkanapon nyújtották be, akkor a benyújtását követő munkanapon kell elbírálni.

4.2 A SZAVAZÓKÖRI NÉVJEGYZÉK

4.2.1 A szavazóköri névjegyzék létrehozása

A népszavazás **kitűzését követően** a központi névjegyzék alapján az NVI elkészíti az elektronikus szavazóköri névjegyzéket, amelyben a népszavazáson **szavazati joggal rendelkező** választópolgárok szerepelnek (mindazok, akik az országgyűlési választáson választójogosultak).

Már a szavazóköri névjegyzék összeállításától kezdve, azaz a népszavazás kitűzését követő naptól szerepelnek a szavazóköri névjegyzékben azok a kiskorú polgárok is, akik legkésőbb a szavazás napján a 18. életévük betöltésével választójogosulttá válnak.

Egy választópolgár **csak egy** szavazóköri névjegyzékben szerepelhet.

Az elektronikus szavazóköri névjegyzéket az NVI a szavazás napját követő 15 nap elteltével megszünteti, a szavazókörben használt kinyomtatott példányt pedig a HVI a szavazást követő 90. nap utáni munkanapon **megsemmisíti**.

4.2.2 Az értesítő

Az értesítő tartalma

A népszavazás kitűzéséről, valamint a szavazás napjáról és helyéről értesítővel kell tájékoztatni a szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárokat.

Az értesítő tartalmazza a választópolgár nevét, születési nevét, születési idejét és a lakcímét.

Az értesítő a választópolgár szavazati jogának gyakorlásával kapcsolatos alapvető információkat is tartalmazza.

Az értesítő megküldése

Azoknak a választópolgároknak, akik a szavazás napját megelőző **ötvennyolcadik napon** a szavazóköri névjegyzékben szerepelnek, az NVI küldi meg az értesítőt, úgy, hogy a szavazást megelőző negyvennyolcadik napig megérkezzen a választópolgárhoz.

Azt, aki a szavazás napját megelőző **ötvennyolcadik napot követően** kerül felvételre a település valamely szavazókörének névjegyzékébe, a felvételekor – ha jelen van, az értesítő átadásával, egyébként megküldésével – a **HVI** tájékoztatja a névjegyzékbe vételéről. Az értesítőt fő szabály szerint az a HVI küldi meg (vagy adja át) a választópolgárnak, amelynek szavazóköri névjegyzékébe a választópolgár felvételre kerül. Ez alól két kivétel van.

- Ha a HVI átjelentkezésre irányuló kérelmet bírál el: ebben az esetben az átjelentkezési kérelmet elbíráló HVI küldi meg vagy adja át az értesítőt.
- A másik kivétel, ha a választópolgár a központi névjegyzék adatai szerint Braille-írással készült értesítő megküldését kérte; ebben az esetben az NVI küldi meg számára a speciális értesítőt.

Az a választópolgár, aki – annak ellenére, hogy szerepel a szavazóköri névjegyzékben – nem kapja meg az értesítőt, vagy azt elveszíti, a HVI-től új értesítőt igényelhet.

4.2.3 A szavazóköri névjegyzék továbbvezetése

A szavazóköri névjegyzék automatikus továbbvezetése

Annak érdekében, hogy a szavazóköri névjegyzék mindig naprakész legyen, az **NVR** a központi névjegyzékben bekövetkezett minden változást (pl. lakcímváltozás, névváltozás, választójog elvesztése vagy megszerzése) átvezet a szavazóköri névjegyzéken.

A szavazóköri névjegyzék módosítása hivatalból

Azt a választópolgárt, aki a központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelemben kérte, hogy **akadálymentes szavazóhelyiségben** szavazhasson, és akinek a lakcíme szerint kijelölt szavazóhelyiség nem akadálymentes, a HVI egy másik, akadálymentes szavazóhelyiséggel rendelkező szavazókör névjegyzékébe teszi át. A Ve. 166. § szerint „minden településen minden választókerületben legalább egy szavazóhelyiséget akadálymentesíteni kell”, továbbá a települési szintű lakóhellyel rendelkezők számára kijelölt szavazóhelyiségnek is akadálymentesnek kell lennie.

Előfordulhat, hogy az akadálymentes szavazóhelyiséget igénylő, és emiatt a lakcímétől eltérő szavazókör névjegyzékébe áttett választópolgár mozgóurnát igényel. Ilyenkor a HVI a választópolgárt visszateszi az eredeti szavazókörébe, és felveszi a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe.

A szavazóköri névjegyzék módosítása kérelemre

a) Mozgóurna igénylése

Az a választópolgár, aki a szavazóköri névjegyzékben szerepel, de **egészségi állapota** vagy **fogyatékosága**, illetve **fogva tartása** (ideértve a házi vagy reintegrációs őrizetben lévő személyeket is) miatt nem tud elmenni a szavazóhelyiségbe, hogy ott adja le a szavazatát, mozgóurnát kérhet. Egyéb indokok (például munkavégzési kötelezettség teljesítése) alapján nincs lehetőség mozgóurna igénylésére.

A mozgóurnát a választópolgár kérheti

- a lakcíme, vagy a lakcíme szerinti szavazókörben lévő bármely címre
- ha átjelentkezéssel szavaz, akkor a település területén található bármely címre.

A választópolgár – a szavazást megelőző második napon 16 óráig – kérheti, hogy a korábbi kérelmében megjelölt cím helyett másik címre kapjon mozgóurnát, vagy azt, hogy mozgóurna helyett mégis a szavazóhelyiségben szavazhasson.

b) Átjelentkezés

Átjelentkezéssel az a választópolgár szavazhat, aki a szavazás napján Magyarország területén, de a magyarországi lakcíme szerinti szavazókörtől eltérő helyen tartózkodik. Tipikus esetben ez azt jelenti, hogy egy másik településen tartózkodó választópolgárnak nem kell hazautaznia a választójoga gyakorlásának érdekében.

Emellett annak lehetőségét is biztosítja az átjelentkezés, hogy egy mozgásában gátolt választópolgár akkor is szavazhasson, ha nem otthon, hanem például kórházban, börtönben tartózkodik, amely akár ugyanazon településen, de a lakcímétől eltérő szavazókör területén fekszik. Ebben az esetben a lakcíme szerinti szavazókör SZSZB-jétől nem kérhet mozgóurnát, hiszen azt az SZSZB csak a szavazókör területén belül viheti ki. Ha azonban a választópolgár átjelentkezési kérelmet nyújt be ugyanazon településre, ahol lakik, átkerül a település e célra kijelölt szavazókörének szavazóköri névjegyzékébe, és a kijelölt szavazókör SZSZB-jétől már kérheti, hogy mozgóurnával keresse fel, bárhol is tartózkodik a településen.

A HVI – a választópolgár szavazást megelőző második napon 16 óráig benyújtott kérelme alapján – a választópolgárt **törli a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékéből, egyidejűleg felveszi** azon településnek (budapesti kerületnek) a települési szintű lakóhellyel rendelkező választópolgárok számára **kijelölt szavazókörének névjegyzékébe**, ahol a választópolgár szavazni kíván. Az egy szavazókörös településen értelemszerűen nincs kijelölt szavazókör, ott az egyetlen szavazókör névjegyzékébe kell felvenni az átjelentkező választópolgárt.

A választópolgár – a szavazást megelőző második napon 16 óráig – kérheti, hogy a korábbi kérelmében megjelölt település helyett másik településen szavazhasson, vagy azt, hogy vegyék vissza a lakcíme szerinti szavazóköri névjegyzékbe.

c) A külképviseleti névjegyzék

Az a választópolgár, aki a szavazóköri névjegyzékben szerepel, de a szavazás napján külföldön tartózkodik, Magyarország nagykövetségén vagy főkonzulátusán szavazhat. A szavazás feltétele, hogy kérelme alapján a választópolgárt a HVI felvegye a külképviseleti névjegyzékbe.

A HVI – a választópolgár szavazást megelőző nyolcadik napon 16 óráig benyújtott kérelme alapján – a választópolgárt felveszi azon külképviselet névjegyzékébe, ahol a választópolgár szavazni kíván, egyidejűleg feltünteti a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékén, hogy a választópolgár a külképviseleti névjegyzékben szerepel. A szavazóköri névjegyzék kinyomtatott példányán a külképviseleti névjegyzékbe felvett választópolgárok nem jelennek meg, így biztosítható, hogy egy választópolgár ne szavazhasson a külképviseleten és a lakóhelye szerinti szavazókörben is.

A választópolgár – a szavazást megelőző nyolcadik napon 16 óráig – módosíthatja, hogy melyik külképviseleten kíván szavazni, vagy kérheti törlését a külképviseleti névjegyzékből, így visszakerül a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékébe.

d) SZSZB-tag, jegyzőkönyvvezető áttétele

Az SZSZB tagja, valamint a jegyzőkönyvvezető a szavazást megelőző 2. napig kérheti, hogy a HVI tegye át annak a szavazókörnek a névjegyzékébe, amely SZSZB-jének munkájában a szavazás napján részt vesz. Ha az SZSZB megbízott tagja a lakcímétől eltérő településen lát el bizottsági feladatokat, akkor a lakcíme szerinti HVI teheti át a megfelelő szavazókör névjegyzékébe. Ez az áttétel nem minősül átjelentkezésnek.

4.3 A NÉVJEGYZÉKEKKEL KAPCSOLATOS KÉRELMEK

4.3.1 A névjegyzékkel kapcsolatos kérelem benyújtása

A kérelem benyújtásának ideje

A **központi** névjegyzékkel kapcsolatos kérelmeket (nemzetiségi regisztráció, fogyatékos segítése, adatletiltás, uniós regisztráció) **bármikor** be lehet nyújtani.

A **szavazóköri** névjegyzékkel kapcsolatos kérelmeket (mozgóurna igénylése, átjelentkezés, külképviseleti szavazás) a **választás kitűzését követően** lehet benyújtani, hiszen ezt megelőzően még nincs szavazóköri névjegyzék.

A **mozgóurna** iránti kérelmet a **szavazás napján 15.00 óráig** lehet benyújtani:

- a szavazást megelőző második napon 16.00 óráig a HVI-hez (amelynek szavazóköri névjegyzékében a választópolgár szerepel) vagy
- azt követően, legkésőbb a szavazás napján 15.00 óráig az SZSZB-hez.

Az **átjelentkezés** iránti kérelmet a szavazást megelőző második napon 16.00 óráig lehet benyújtani.

A **külképviseleti névjegyzékbe vétel** iránti kérelmet a szavazást megelőző nyolcadik napon 16.00 óráig lehet benyújtani.

A kérelem benyújtásának módja és helye

A névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet a választópolgár benyújthatja

- személyesen
- levélben
- az ügyfélszolgálaton vagy a választások hivatalos honlapján.

A kérelmet maga a választópolgár **személyesen** akár a **lakóhelye**, akár a **bejelentett tartózkodási helye** szerint illetékes HVI-hez benyújthatja (így a bejelentett lakóhelyétől távol élő választópolgárnak nem kell hazautaznia a kérelem benyújtása céljából).

Levélben a kérelem **csak** a választópolgár **lakóhelye** szerint illetékes HVI-hez nyújtható be (akinek nincs lakóhelye, az a bejelentett tartózkodási helye szerint illetékes HVI-hez nyújthatja be a kérelmet). A levél kézbesítése történhet **postai úton**, de a választópolgár bármilyen más módon is eljuttathatja a kérelmet az illetékes HVI-hez: **futárral, rokona, ismerőse útján** stb. Ez utóbbi esetben csak akkor tekinthető szabályosan benyújtottnak a kérelem, ha az **borítékba** van zárva (azaz levélnek minősíthető). Ha egy személy több választópolgár kérelmét kívánja leadni a HVI-ben, indokolt személyazonosságát ellenőrizni és adatait feltüntetni a kérelmeken, egyrészt azért, hogy ha más módon nem elérhetőek a választópolgárok, a megbízottjukon keresztül fel lehessen venni velük a kapcsolatot, másrészt mert a választópolgárok adataival való visszaélés esetén (egy esetleges büntetőeljárás során) így biztosítható a körülmények feltárása. A nem az illetékes HVI-hez benyújtott kérelem áttételének módját a 4.3.3 pont tartalmazza.

A választások hivatalos **honlapján**, illetve az **ügyfélszolgálaton** benyújtott kérelmet az informatikai rendszer továbbítja az illetékes választási irodához.

A **mozgóurna** iránti igény benyújtása tekintetében két eltérés van a fenti szabálytól:

- meghatalmazott útján is be lehet nyújtani (ebben az esetben a kérelmet a meghatalmazott írja alá, és ahhoz a közokiratba vagy teljes bizonyító erejű okiratba foglalt meghatalmazást is csatolni kell)
- ahhoz a HVI-hez kell benyújtani, amelynek szavazóköri névjegyzékén a választópolgár szerepel. Így ha a választópolgár átjelentkezéssel szavaz, akkor a szavazás helye szerinti település HVI-jéhez nyújthatja be a kérelmet. Annak, aki a szavazást megelőző második nap 16 órát követően kér mozgóurnát, a kérelmet ahhoz az SZSZB-hez kell eljuttatnia, amelynek névjegyzékén szerepel. Ha a kérelmet a szavazást megelőző második nap 16 órát követően elektronikus úton nyújtják be, a kérelem SZSZB-hez történő továbbításáról a HVI-nek kell gondoskodni.

Ha a választópolgár egy korábbi, névjegyzékkel kapcsolatos kérelmét **módosító kérelmet** nyújt be (pl. átjelentkezés helyének módosítása), de a HVI azt állapítja meg, hogy nem volt korábban olyan kérelme, amelyet módosítani lehetne (pl. még nem jelentkezett át), akkor a kérelmet a választópolgár akarata szerint kell elbírálni, azaz úgy kell tekinteni, hogy most nyújtja be az eredeti kérelmet.

4.3.2 A kérelem adattartalma

Kötelező adattartalom

A névjegyzékkel kapcsolatos kérelemnek tartalmaznia kell azokat a személyes adatokat, amelyek alapján a választási iroda meggyőződhet arról, hogy a kérelem valóban a kérelmezőtől származik. E személyes adatok a következők:

- a választópolgár **neve**
- a választópolgár **születési neve**
- a választópolgár **születési helye**
- a választópolgár **anyja neve**
- a választópolgár **személyi azonosítója**.

A fentiekén kívül

- a **nemzetiségi** névjegyzékbe vételi kérelemnek **tartalmaznia kell a nemzetiség megnevezését**, valamint a választópolgár nyilatkozatát, amelyben nemzetiséghez tartozását **megvallja**. A választópolgár kérheti még, hogy az **országgyűlési választásra is** kiterjedjen a nemzetiségi regisztrációjának a hatálya
- a **fogyatékossgal** élő választópolgár a segítség iránti igényben megjelöli, hogy milyen **segítséget** kér
- az **uniós** választópolgár EP választásra szóló regisztrációjának tartalmaznia kell
  - a) a választópolgár **nyilatkozatát**, hogy szavazati jogát csak Magyarországon gyakorolja,
  - b) annak a **településnek vagy választókerületnek** a megjelölését, amelynek névjegyzékébe az állampolgársága szerinti tagállamban legutóbb felvették – ha az európai uniós választópolgár az állampolgársága szerinti tagállamban még sohasem szerepelt a névjegyzékben (például még választójogosultságának megszerzése előtt elhagyta az országot), ilyen adatot nem kell megadnia a kérelemben. Tekintettel arra, hogy a kérelmet elbíráló HVI nem tudja ellenőrizni, hogy az európai uniós választópolgár szerepelt-e valaha hazája névjegyzékében, ezen adat hiánya miatt nem lehet a kérelmet elutasítani,
- a **mozgóurna** igénylésének tartalmaznia kell az igénylés **okát**, valamint azt a **címet**, ahova a mozgóurna kivitelét kéri a választópolgár, ha nem a lakcímén tartózkodik
- az **átjelentkezés** iránti kérelemnek tartalmaznia kell annak a településnek (fővárosi kerületnek) a megnevezését, ahol szavazni kíván
- a **külképviseleti névjegyzékbe vétel** iránti kérelemnek tartalmaznia kell annak az országnak a megnevezését, ahol szavazni kíván – olyan ország esetében, ahol több külképviselet is működik, a várost is meg kell jelölni a kérelemben.

Fakultatív adattartalom

A kérelem elbírálására illetékes választási iroda a kérelem tárgyában hozott döntéséről értesítést küld a kérelmező számára. Az **értesítési cím** megadása esetén a HVI nemcsak a kérelmező lakcímére, hanem az általa megadott értesítési címre (email, telefax, postai cím) is értesítést küld a kérelem elbírálásának eredményéről.

4.3.3 A névjegyzékkel kapcsolatos kérelem elbírálása

A kérelmező azonosítása

A kérelem **személyes** benyújtása esetén a HVI ügyintézője a kérelmező iratai alapján ellenőrzi a kérelmező személyazonosságát, és a kérelemben feltüntetett adatokat összeveti a központi névjegyzék adataival (a névjegyzékbe vételét kérő hajléktalan esetén az SZL-lel). Ha eltérést tapasztal, lehetőség van a kérelem adatainak javítására, kiegészítésére.

A **nem személyesen** benyújtott kérelem esetén alapvető fontosságú, hogy a választási iroda meggyőződjön arról, hogy a kérelmet valóban az nyújtotta be, akire vonatkozóan a központi névjegyzékben adatváltozást kezdeményeznek.

A Ve. e tekintetben eltérő szabályokat állapít meg a különböző kérelmekre.

Az **átjelentkezés**, a **külképviseleti névjegyzékbe vétel** és a **mozgórna** iránti kérelemnek, valamint az uniós választópolgár EP-regisztrációjának csak akkor adhat helyt a HVI, ha a választópolgárnak a kérelemben szereplő adatai **pontosan megegyeznek** a nyilvántartásban szereplő adatokkal. Egyetlen betű eltérés is a kérelem elutasítását vonja maga után. (Ez nem vonatkozik a születési helyre, amelynél nem a betűhelyes leírás a követelmény, hanem a tartalmi egyezőség, így pl. Báscalmás helyett a Báscalmás megjelölést is el kell fogadni. Nem elutasítási ok az sem, ha a születési hely nem tartalmazza a városi kerületet.)

A **nemzetiségi** regisztráció, a **fogyatékos** segítése és az **adatletiltás** esetén azonban **bizonyos eltérések megengedhetők**, azok nem jelentenek elutasítási okot:

- ékezeteltérés bármelyik adatban (pl. Sándor helyett Sandor)
- írásmódbeli eltérés (pl. Betti helyett Betty)
- a születési hely idegen írásmódú megjelölése (pl. Bécs helyett Wien)
- több utónév közül az egyik elhagyása (pl. András Pál helyett András)
- név más nyelven történő megadása (pl. Erzsébet helyett Elisabeth)

A kérelem elbírálásának határideje

A **névjegyzékkel kapcsolatos**, 16 óráig beérkező **kérelmet** a **beérkezése napján** kell elbírálni.

A **16 órát követően**, illetőleg a **nem munkanapon** beérkező kérelmet a **következő munkanapon** kell elbírálni.

Ha a kérelmező a névjegyzékkel kapcsolatos, levélben benyújtott kérelmet nem a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási irodához juttatja el, és emiatt a választási iroda a kérelmet átteszi a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási irodához, a kérelem beérkezése napjának azt a napot kell tekinteni, **amikor az áttett kérelem az elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási irodához beérkezik.**

A választási iroda döntése

A HVI a névjegyzékkel kapcsolatos kérelem **elutasításáról az NVR-ből kinyomtatott határozatot** hoz.

Ha a HVI a **kérelemnek helyt ad, az NVR-ből** nem határozatot, hanem egyéb **döntést nyomtat**. A központi névjegyzék, valamint egyéb választási nyilvántartások vezetéséről szóló 17/2013. (VII. 17.) KIM rendelet szerint a központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelemnek helyt adó döntés aláírás és bélyegzőlenyomat nélkül érvényes.

Az **átjelentkezési** kérelemnek vagy az átjelentkezés módosításának/visszavonásának, továbbá a **külképviseleti** névjegyzékbe vételnek/módosításnak/visszavonásnak helyt adó döntés esetén a HVI **értesítőt** küld a választópolgárnak.

Az **SZSZB** a mozgórna iránti kérelem elutasításáról **határozattal** dönt.

A kérelmező értesítése

A HVI döntéséről (legyen az elutasító vagy a kérelemnek helyt adó) értesíteni kell a kérelmezőt. Ha a kérelmező jelen van, a HVI a határozatot vagy az írásba foglalt egyéb döntést/értesítőt **átadja** részére.

A kérelmező számára – ha nincs jelen – a döntést/értesítőt az alábbi módon kell megküldeni:

- a **lakcíme** minden esetben meg kell küldeni
- ha a kérelmező a kérelemben megadja email címét vagy telefax számát, a döntést/értesítőt a megadott **email** címre vagy **telefax** számra is meg kell küldeni
- ha a kérelmező a kérelemben egy **postacímet** adott meg értesítési címként, a döntést/értesítőt a megadott postacímre is meg kell küldeni.

A döntést/értesítőt legkésőbb a meghozatalát követő napon, magyarországi címre **tértivevényes** küldeményként kell postázni, vagy azt a HVI munkatársa is kézbesítheti.

A kérelem áttétele az illetékes HVI-hez

Ha a kérelmet a választópolgár **személyesen**, de nem a jogszabály szerint illetékes HVI-hez próbálja benyújtani, annak átvételét a HVI-nek meg kell tagadnia.

Ha a kérelmet a választópolgár **leélben** nyújtja be, akkor – annak érdekében, hogy a választópolgár kérelme határidőben feldolgozható legyen – az NVR lehetőséget biztosít a kérelem áttételére az elbírálásra illetékes HVI-hez. Amennyiben a szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos (mozgóurna, átjelentkezés, külképviseleti szavazás) kérelmet a HVI átvette, és a rendszerben rögzítette, a rendszer jelzi az ügyintéző számára, hogy illetékesség hiányában a kérelmet az adott HVI nem bírálhatja el.

Az NVR a kérelmező névjegyzéki adatai alapján megnevezi az ügyintéző számára az elbírálásra illetékes HVI-t, és lehetőséget biztosít a kérelem áttételére.

Az ügyintézőnek nem kell élnie a kérelem áttételének lehetőségével. A rögzített kérelem a rendszerből hozzáférhető marad, de elbírálni – illetékesség hiányában – nem tudja. A kérelmet a folyamatban csak visszafelé lehet mozgatni, azaz vissza lehet tenni a rögzítő képernyőre (Vissza rögz. gomb), ahol az esetleges rögzítési hibák javíthatóak.

Ha az ügyintéző az áttétel mellett dönt, akkor a kérelemkezelés folyamata nála lezárul. Áttétel esetében a kérelmet be kell szkennelni, és a VÁKIR-ben meg kell küldeni az elbírálására illetékes HVI-nek.

Áttétel esetén az illetékes HVI munkakosarában (kereső képernyő találati listája) meg fog jelenni az áttett kérelem, és elvégezheti a kérelem elbírálását. Az illetékes HVI munkáját a rendszer úgy segíti, hogy az elbírálás során, a gépi ellenőrzéskor figyelmeztető üzenetet küld a felhasználónak, hogy a kérelem ügyáttétellel került hozzá.

Az illetékes HVI mindenképpen várja meg, amíg megérkezik a kérelem szkennelt másolata, ugyanis a kötelező formai ellenőrzéseket addig nem tudja elvégezni! Az áttett kérelem elbírálásakor az NVR kéri annak megerősítését, hogy az illetékes HVI megkapta az eredeti kérelem szkennelt másolatát. Az elbírálás mindaddig nem megy tovább, amíg az ügyintéző „Igen”-nel nem nyilatkozik.

A döntés kijavítása

Ha a HVI azt észleli, hogy a névjegyzékkel kapcsolatos kérelmet nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően bírálta el, lehetőség van a döntés kijavítására. Ezt a következő lépésekben lehet megtenni:

1. a döntés visszavonása: a HVI – a döntést megelőző állapot visszaállítása érdekében – **ellenkező tartalommal** hivatalból rögzít egy kérelmet az NVR-ben, megjelölve a kérelemben, hogy hivatalbóli javításról van szó [ha a visszavonandó döntésen már egy újabb döntés is alapul (pl. az átjelentkezési kérelemnek tévesen adott helyt a HVI, és

ezt követően még mozgóurnát is igényelt a választópolgár), akkor **fordított sorrendben** kell az ellenkező tartalmú kérelmeket rögzíteni]

2. a választópolgár eredeti kérelmének ismételt rögzítése
3. új döntés meghozatala, és – ha a kijavított döntésről már kiküldte a HVI az értesítést a választópolgár számára – az új döntés megküldése a választópolgárnak.

A döntés kijavításához a HVI vegye igénybe az informatikai módszertani támogatást nyújtó kollégák segítségét a VÁKIR HelpDesk menüpontjában megadott elérhetőségeken!

4.4 A NEVJEGYZEK NYILVÁNOSSÁGA

4.4.1 A központi névjegyzék nyilvánossága

Az információs önrendelkezési jog keretében bárki jogosult információt kérni arról, hogy szerepel-e a központi névjegyzékben, a nyilvántartott adataiba betekinthez, továbbá azokról másolatot kérhet. A betekintés jogát a magyarországi lakcímmel rendelkező polgár a **lakcíme szerinti HVI-ben**, a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár az NVI-ben gyakorolhatja. A többi választópolgár központi névjegyzéki adataiba történő betekintésre nincs lehetőség.

4.4.2 A szavazóköri névjegyzék nyilvánossága

A népszavazás törvényességének egyik alapvető garanciája, hogy bárki meggyőződhet arról, hogy kik azok, akik a szavazáson részvételre jogosultak. Ennek módja, hogy a népszavazás kitérésétől a névjegyzék lezárásáig a **HVI-ben bárki** megtekintheti a település szavazóköri névjegyzékeinek adatait. A választópolgárok személyes adatainak védelme érdekében a megtekintés lehetősége csak a választópolgárok nevére és lakcímére terjed ki, a többi személyes adat megismerésére nincs mód.

A betekintés lehetősége nem terjed ki a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékére, hiszen a nyilvánossághoz fűződő érdek már nem foglalja magában annak megismerését, hogy ki korlátozott a mozgásában.

A szavazóköri névjegyzéket a HVI csak a szavazást közvetlenül megelőző napokban nyomtatja ki, így a megtekintés nem az ügyfélszolgálaton kifüggesztett lista segítségével, hanem az informatikai rendszerben, monitoron történik.

A szavazóköri névjegyzék adatainak megtekintése nem terjed ki arra, hogy a személyes adatokról (a választópolgárok neve és lakcíme) a betekintő másolatot vagy feljegyzést készítsen.

Az információs önrendelkezési jog keretében természetesen minden választópolgár jogosult arra, hogy **teljes körűen** megismerje a szavazóköri névjegyzékben **róla nyilvántartott** adatokat, és azokról **másolatot** kérjen.

5. A HVI SZAVAZÁSSAL KAPCSOLATOS FELADATAI

5.1 A SZAVAZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE

5.1.1 Oktatás

A HVI vezetője gondoskodik a HVI tagjainak, valamint az SZSZB-k tagjainak (választott és delegált tagoknak egyaránt), valamint póttagjainak oktatásáról. Az SZSZB-k feladatait a Választási Füzetek 199. száma tartalmazza.

5.1.2 A szavazóhelyiség kialakítása és berendezése

A szavazóhelyiség kialakításáról, berendezéséről a HVI gondoskodik.

A szavazóhelyiséget úgy kell kialakítani, hogy

- a) a választópolgárok számára jól megközelíthető legyen
- b) garantálja a választópolgárok befolyásolástól mentes joggyakorlását
- c) biztosítsa a szavazatszámoló bizottság zavartalan működését.

A fogyatékossgal élő választópolgárok joggyakorlásának elősegítése alapelveinek érvényesülését segíti elő azon törvényi követelmény, mely szerint minden településen legalább egy szavazóhelyiséget akadálymentesíteni kell. Az akadálymentesség fogalmát a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § g) pontja az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. §-ának 1. pontjában foglaltakra utalva határozza meg a következőképpen:

„Akadálymentes: az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.”

A szavazóhelyiségek általában különböző intézményekben, ritkábban (a településközponttól távolabbi településrészekben) családi házakban kerültek kijelölésre. A HVI feladata, hogy a különböző funkciójú helyiségeket úgy rendezze be, hogy az megfeleljen a törvényi előírásoknak, alkalmas legyen arra, hogy azt a választópolgárok megközelíthessék, és ott leadhassák szavazataikat.

A szavazás titkosságának biztosítása, továbbá a szavazás zökkenőmentes lebonyolítása érdekében a szavazóhelyiség berendezése során gondoskodni kell:

- az SZSZB munkavégzéséhez szükséges berendezési tárgyairól, (pl. asztal, szék, toll stb.)
- legalább kettő szavazófülke kialakításáról
- a szavazófülkékben rögzítve toll elhelyezéséről
- szavazóurna elhelyezéséről (a mozgóurnán felül).

5.1.3 A névjegyzék lezárása, nyomtatási feladatok

A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének lezárása

Az átjelentkezés és a mozgóurna iránti kérelem, illetve azok módosítása vagy visszavonása a szavazást megelőző második napon 16 óráig nyújtható be. Az addig benyújtott kérelmeket a HVI haladéktalanul elbírálja, a változások átvezetése megtörténik a névjegyzékeken.

Ezután az SZL-ben és a NESZA-ban bekövetkezett változásokat az NVI átvezeti a központi névjegyzékeken és a szavazóköri névjegyzékeken is. Az ezt követő változások már nem jelennek meg a szavazóköri névjegyzékben. Aki tehát a szavazást megelőző második napon 16 órát megelőzően jelenti be az új lakcímét (úgy, hogy a változás 16 óráig rögzítésre kerül az SZL-ben), az már az új lakóhelyén szavazhat.

E változások átvezetését követően az **NVI** a szavazóköri névjegyzéket és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét **lezárja**, ezután azokba választópolgárt felvenni és azokból törölni már nem lehet. Ez alól két kivétel van:

- az SZSZB a szavazóköri névjegyzékből a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe átteszi a nála mozgóurnát igénylő választópolgárokat
- előfordulhat, hogy a bíróság jogorvoslati eljárás keretében a szavazóköri névjegyzék lezárását, illetve kinyomtatását követően vesz fel valakit a névjegyzékbe; ebben az esetben a bíróság döntését az elektronikusan vezetett névjegyzék megnyitásával, módosításával, ismételt lezárásával és ismételt kinyomtatásával lehet érvényesíteni.

A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékének kinyomtatása

A zárást követően az addig kizárólag elektronikus úton vezetett **szavazóköri névjegyzéket és mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét a HVI kinyomtatja az NVR-ből**. A nyomtatási feladatok elvégzésével a HVI vezetője megbízhatja a TVI-t is, amely a feladatot a kormányhivatal útján is elláthatja.

A nyomtatás megtörténtéről a HVI az NVR-ben haladéktalanul tájékoztatja az NVI-t.

A HVI vezetője a kinyomtatott szavazóköri névjegyzéket és a mozgóurnát igénylő választópolgárok kinyomtatott jegyzékét az utolsó oldalon elhelyezett aláírásával és bélyegzőlenyomattal **hitelesíti**. A hitelesítés megtörténtéről ugyancsak tájékoztatni kell az NVI-t az NVR-ben.

A kinyomtatott szavazóköri névjegyzéken már nem szerepelnek azok

- akiket a HVI felvett a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékébe
- akik a külképviseleti névjegyzéken szerepelnek.

A szavazóköri jegyzőkönyv kinyomtatása

A névjegyzék nyomtatása után az NVI VÁKIR-ben megadott jelzésére a HVI – vagy a kormányhivatal – kinyomtatja az NVR-ből a szavazóköri **jegyzőkönyveket** is.

A biankó jegyzőkönyvek nyomtatásának megtörténtéről a **HVI az NVR-ben** haladéktalanul tájékoztatja az NVI-t.

5.1.4 A szavazásnapi iratok és kellékek átadása

A szavazás adminisztratív és technikai előkészítése körébe tartozó feladatok ellátása a HVI feladatkörébe tartozik, azok ellátásába az SZSZB elnöke kapcsolódik be, az SZSZB, mint testület, nem.

A HVI a szavazás lebonyolításához szükséges iratokat és kellékeket az SZSZB elnöke, akadályoztatása esetén elnök-helyettese részére átadja, amely átadás magában foglalja:

- a) szavazóköri névjegyzéket
- b) a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét
- c) a szavazólapokat
- d) a szavazóköri jegyzőkönyveket
- e) ollót az urnazáró plomba levágásához
- f) abban a szavazóhelyiségben, amelynek szavazóköri névjegyzékében olyan választópolgár szerepel, aki a 88. § c) pontja szerinti segítséget igényelt, Braille-írással ellátott szavazósablont
- g) az egyéb iratokat és kellékeket.

A 2015.01.01-től bekövetkezett **közterületnév-módosításokról** a jegyző a szavazást megelőző második napon generál a KCR1 munkakörnyezetből egy **változásjegyzéket**, amelyet szintén átad az SZSZB-k részére. Abban az esetben ugyanis, ha a választópolgár régi típusú szig.-jében a névjegyzékben szereplő címtől eltérő cím szerepel, és az eltérés oka a közterület nevének megváltozása, erről az SZSZB meggyőződhesen, és biztosíthatja a

szavazás lehetőségét. **Ha a választópolgár rendelkezik lakcímkártyával, az SZSZB a személyi azonosítója alapján biztosítja a szavazás lehetőségét a választópolgár számára abban az esetben is, ha a lakcímkártyán szereplő cím eltér a névjegyzék szerinti címtől.**

Az átadás-átvételt a szavazás napját megelőző napon kell elvégezni, amely rendszerint a HVI székhelyén, átvételi elismervénnyel történik.

Célszerű az átadás-átvételt tételesen elvégezni, megbeszélve a felmerülő kérdéseket, problémákat.

5.1.5 A szavazás lebonyolításához szükséges iratok és kellékek őrzése.

A HVI vezetője dönti el, hogy az őrzés a HVI székhelyén – az önkormányzati hivatalban – történjen, vagy a szavazóhelyiségben biztosított az iratok és kellékek megfelelő őrzése.

5.2 A HVI SZAVAZÁSNAPI FELADATAI

Az SZSZB létszámának biztosítása

Az SZSZB-k Ve.-ben meghatározott létszámát biztosítani kell. Ha a szavazás napján

- az SZSZB – az egy szavazókörral rendelkező településen a HVB – munkájában ténylegesen részt vevő tagok száma 5 alá csökken, vagy
- az SZSZB szavazóhelyiségben jelen lévő tagjainak a száma 3 alá csökken,

a HVI vezetője a póttagok közül a bizottságot haladéktalanul kiegészíti. Ha ilyen módon nincs lehetőség az SZSZB kiegészítésére, akkor haladéktalanul értesíti a TVI vezetőjét, aki más település SZSZB-póttagjának megbízásával köteles gondoskodni a kiegészítésről.

A napközbeni jelentések kezelése

A HVI telefonon – vagy a HVI vezetője által meghatározott más módon – fogadja az SZSZB jegyzőkönyvvezetője által a megjelent választópolgárok számáról közölt adatokat, valamint a rendkívüli eseményekről kiállított jegyzőkönyvek adatait, és azokat – ellenőrzést követően – haladéktalanul rögzíti az NVR-ben.

A mozgóurna-igénylések továbbítása

A szavazást megelőző 2. napon 16.00 órát követően a szavazás napján 15.00 óráig a HVI-hez beérkezett mozgóurna iránti kérelmeket a HVI elbírálás céljából továbbítja az SZSZB-hez.

A népszavazási szavazóköri eredményadatok első rögzítése

Miután az SZSZB a szavazóköri jegyzőkönyvet kiállította, a jegyzőkönyvvezető annak adatait telefonon – vagy a HVI vezetője által meghatározott más módon – haladéktalanul továbbítja a HVI-be. A HVI az adatokat – ellenőrzést követően – haladéktalanul rögzíti az NVR-be.

A jegyzőkönyvek és az urnák átvétele

A HVI az SZSZB-től – átadás-átvételi elismervénnyel – átveszi a szavazóköri jegyzőkönyveket, az urnát, valamint az egyéb választási iratokat.

Az NVR-adatok ellenőrzése

A HVI formai szempontból ellenőrzi a szavazóköri jegyzőkönyveket.

A HVI tételesen ellenőrzi a szavazóköri jegyzőkönyvekben rögzített és az NVR-ben szereplő (a telefonos jelentés alapján rögzített) adatok azonosságát:

- a hibásan vagy hiányosan kitöltött jegyzőkönyvre felhívja az SZSZB figyelmét, és a jegyzőkönyv javítását követően intézkedik az adatok NVR-ben történő javításáról

- a hibásan rögzített jegyzőkönyv esetén intézkedik az adatok NVR-ben történő javításáról.

Ha a jegyzőkönyv adatai még nem szerepelnek az NVR-ben (azaz az eredmény telefonos jelentésére – vagy annak rögzítésére – elháríthatatlan technikai ok miatt nem került sor), akkor a jegyzőkönyv adatait haladéktalanul rögzíti a HVI.

5.3 A HVI FELADATAI A SZAVAZÁS NAPJÁT KÖVETŐEN

A HVI a szavazóköri jegyzőkönyvek

- 1. példányát az OEVI-hez (a fővárosi kerületi HVI közvetlenül az NVI-hez) továbbítja
- 2. példányának megtekinthetőségét a helyben szokásos módon 3 napon keresztül minden érdeklődő számára biztosítja, majd irattárba helyezi.

Az egyéb választási iratokat a HVI 90 napig biztonságos helyen őrzi, majd a 90. napot követő munkanapon megsemmisíti.